

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
วิวัฒนาการในเรื่องประวัติและความเป็นมา	3
รูปแบบหมวดหมู่และประเภท	4
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	7
แหล่งข้อมูล	7
กลุ่มตัวอย่าง	8
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	9
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	9
บทที่ 4 ผลการศึกษา	10
ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้ไทย	10
การจัดดอกไม้รูปแบบไทยประณีต	22
งานมาลัย	22
ประเภทของมาลัย	22
ส่วนประกอบของมาลัย	25
วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการร้อยมาลัย	25
ความหมายของคำต่างๆ ที่ใช้ร้อยมาลัย	25
ประโยชน์ของมาลัย	26
งานใบตอง	27
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานใบตอง	27
การพับกลีบใบตอง	30
ประเภทของงานใบตอง	45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

งานแกะสลักผักและผลไม้	48
ลักษณะของการแกะสลักผักและผลไม้	48
หลักในการแกะสลักผักและผลไม้	49
อุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักผักและผลไม้	52
งานฉลุตสลักหยวก	54
วัสดุและเครื่องมือในการฉลุตสลักหยวก	54
ลวดลายของการฉลุตหยวก	55
การย้อมสี	56
การประดับกระดาษสี	57
งานเครื่องแขวนไทย	58
ประเภทของเครื่องแขวนไทย	58
ส่วนประกอบของเครื่องแขวน	63
วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์เครื่องแขวน	68
งานพุ่ม-พานดอกไม้	69
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดพาน	69
ประเภทของการจัดพาน	71
ลวดลายที่ใช้ในการจัดพาน	76
การจัดดอกไม้ไทยรูปแบบไทยสากล	77
แนวคิดในการจัดดอกไม้	78
ลักษณะของดอกไม้	78
ทฤษฎีพื้นฐานในการจัดดอกไม้	79
รูปทรง	79
เส้น	85
สี	86
การจัดวางช่องไฟ	87
ลักษณะพื้นผิว	87
การจัดองค์ประกอบ	88
ประเภทของการจัดดอกไม้แบบสากล	89
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้แบบสากล	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ	101
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล	109
ประวัติผู้เขียน	111

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โคมลอยประดิษฐ์จากกลีบดอกไม้	11
2 กระถางเจิมประดิษฐ์ด้วยใบตอง	11
3 การแกะสลักหยวกตอกแต่งสถานที่โดยมีเครื่องสดแกะเป็นดอกไม้ประดับ	12
4 การแกะสลักเครื่องสดหรือการแกะสลักผักผลไม้	13
5 สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสุทธาทิพยรัตน์ สุขุมขัตติยกัลยาวัตติกรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์	13
6 สมเด็จพระมหาสมณเจ้าพรหมมุนีศรีวิบูลย์สุขุมขัตติยกัลยาวัตติกรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์	14
7 เจ้าคุณพระประยูรวงศ์ (เจ้าจอมมารดาแพ)	16
8 สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสุทธาทิพยรัตน์ สุขุมขัตติยกัลยาวัตติกรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์	16
9 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถกับดอกไม้ประดับพระมาลา	17
10 สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถทรงประชุมเสนาบดี	18
11 ม.จ.หญิงอุไรวรรณ ทองใหญ่ทรงร้อยมาลัยในสวนสี่ฤดู	18
12 รถบุปผชาติในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก	19
13 อาจารย์เลื่อน ภาณุทัต	20
14 มาลัยชายเดี่ยว	23
15 มาลัยสองชาย	23
16 มาลัยชำรวัย	23
17 มาลัยซีก	23
18 มาลัยกลม	23
19 มาลัยแบน	23
20 มาลัยตัวสัตว์	24
21 มาลัยเปีย	24
22 มาลัยครุย	24
23 มาลัยเถา	24
24 มาลัยกล้วยไม้	24
25 มาลัยขอพระกร	26
26 การห่อขนมและอาหารในรูปแบบต่างๆ	28
27 การห่อขนมและอาหารในรูปแบบต่างๆ	29
28 การพับกลีบใบตองแบบต่างๆ	30-44
29 กระถางดอกไม้	45
30 กระถางลอย	46
31 ภาชนะใบตอง	46
32 พานดอกไม้ใบตอง	46

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
33	บายศรีรูปแบบต่างๆ	47
34	การแกะสลักผักและผลไม้	48
35	การแกะสลักผักรูปแบบต่างๆ	50
36	การแกะสลักผลไม้รูปแบบต่างๆ	51
37	มีดแกะสลักและอุปกรณ์ต่างๆ	52
38	ผลงานการจัดผักและผลไม้	53
39	งานฉลุสลักหยวก	54
40	ลักษณะของลวดลายแบบลายพื้นหนึ่ง	55
41	ลักษณะของลวดลายแบบลายพื้นสาม	55
42	ลักษณะของลวดลายแบบลายพื้นห้า	56
43	ลักษณะของลวดลายแบบลายนองสิงห์หรือแข่งสิงห์	56
44	ลักษณะการผสมลายพื้นสามกับลายพื้นสาม	56
45	ลักษณะการผสมลายพื้นสามกับลายพื้นห้า	56
46	ลักษณะการผสมลายพื้นห้ากับลายพื้นห้า	56
47	ศิลปะการแทงหยวก	57
48	เครื่องแขวนขนาดใหญ่	59
49	เครื่องแขวนขนาดเล็ก	59
50	เครื่องแขวนขนาดเล็ก	60
51	เครื่องแขวนขนาดกลาง	61
52	เครื่องแขวนขนาดใหญ่	62
53	การร้อยตาข่ายรูปแบบต่างๆ	64
54	อุบะรูปแบบต่างๆ	65
55	เย็บแบบรูปแบบต่างๆ	66
56	เฟื้องรูปแบบต่างๆ	67
57	เสนรูปแบบต่างๆ	67
58	หุ่นที่ไว้วัสดุในลักษณะต่างๆ กัน	70
59	พานทรงเตี้ยแบบต่างๆ	71
60	พานทรงสูงแบบต่างๆ	71
61	พานรูปทรงที่แบ่งตามการจัด	72
62	พานไหว้ครู	73
63	พานรองรับน้ำแบบต่างๆ	74
64	พานขันหมากแบบต่างๆ	74

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
65	พานในรูปแบบต่างๆ	75
66	แผนผังลวดลายที่ใช้ในการตกแต่งพาน	76
67	การปักขวด	77
68	การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมด้านไม่เท่า	79
69	การจัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยมด้านเท่า	80
70	การจัดดอกไม้ทรงกลม	80
71	การจัดดอกไม้ทรงพีค	81
72	การจัดดอกไม้ทรงสูง	81
73	การจัดดอกไม้ทรงแนวนอน	82
74	การจัดดอกไม้ทรงวงรีหรือรูปไข่	82
75	การจัดดอกไม้ทรงวงพระจันทร์	83
76	การจัดดอกไม้ทรงโค้งโฮการธ	83
77	การจัดดอกไม้ทรงกลุ่มแนวคู่ขนาน	84
78	การจัดดอกไม้ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า	84
79	เส้นแนวตั้งหรือเส้นคิง	85
80	เส้นแนวเฉียงหรือทะแยง	85
81	วงจรีที่เกิดจากการผสมของแม่สี	86
82	ช่องไฟทึบและช่องไฟว่าง	87
83	การจัดดอกไม้ในงานพิธีมงคล	90
84	การจัดดอกไม้ในพิธีอวมงคล	91